

Biblioteca Centrală
Regională
Iunedoara-Deva

CINSTEA ZILEI

DE 23 AUGUST

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XX, Seria II, nr. 4740

6 PAGINI — 30 BANI

Vineri 14 august 1964

Sosirea delegației de partid și de stat a R. P. D. Coreene

La invitația Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri al R. P. Romine, a sosit în Capitală joi după-amiază delegația de partid și de stat a R. P. D. Coreene, care va participa la sărbătorirea celei de-a 20-a aniversări a Eliberării României de sub jugul fascist.

Din delegație fac parte Kim Ir, membru al Biroului Politic, vicepreședinte al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, prim-vicepre-

ședinte al Cabinetului de Miniștri al R. P. D. Coreene, conducătorul delegației, Kim Zon Han, membru al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, ministrul învățămîntului superior din R. P. D. Coreeană, Kim Do Man, membru al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, șef de secție la C.C. al Partidului Muncii din Coreea, și Gian Du Hoan, ambasadorul R. P. D. Coreene în R. P. Română.

Pe aeroportul Băneasa erau arborate drapelul de stat al R. P. Romine și R. P. D. Coreene.

Membrii delegației au fost întâmpinați de tovarășii Emil Bodnăraș, Nicolae Ceaușescu, Leonte Răutu, Bujor Almișanu, membru al C.C. al P.M.R., ministrul minelor și energiei electrice, Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului, Anton Breitenhofer, membru al C.C. al P.M.R., membru al Consiliului de Stat, Ghizela Vass, membru al C.C. al P.M.R., Andrei Păcuraru, membru suplent al C.C. al P.M.R., Ion Bucur, șef de secție la C.C. al P.M.R., Mircea Malțu și Pompiliu Macovei, adjuncți ai ministrului afacerilor externe.

Au fost de față șefi și membri ai misiunilor diplomatice ale țărilor socialiste acreditate în R. P. Română, precum și membrii Ambasadei R. P. D. Coreene în R. P. Română.

Numeroși oameni ai muncii au făcut delegației o caldă primire. Un grup de pionieri au oferit oaspeților flori.

(Agerpres)

Pe aeroportul Băneasa, la sosirea delegației de partid și de stat a R. P. D. Coreene

ÎN ACEST NUMĂR

IN PAG. A II A

- GINDURI PE O PLANȘETA DE VIITOR ARHITECT (Unde mergem să învățăm)
- CARȚI NOI — Volumul IV din „Istoria României” — Dan Desliu: „Mănumile de leacare zi”

IN PAG. A III-A

- 23 AUGUST — PAGINĂ DE AUR A ISTORIEI NOASTRE MARELE FLUVIU ȘI ADUNĂ APELE
- Totul a fost bine gândit
- Bucureștii, în acele zile
- Muncitorii, pilde de eroism

IN PAG. A IV-A

- A IV-A ZI A FINALEI
- Cîntecele Oltului
- „Tot de Bărgănan mie drag”
- Privighetorile Dobrogei

IN PAG. A V-A

- Ne scriu corespondenții voluntari
- In siloz — tot ce se poate insiloza!
- Magnetismul și materia vie (PE TEME ȘTIINȚIFICE)

Inapoierea de la Varșovia a delegației R. P. Romine

Joi după-amiază s-a înapoiat în Capitală, venind de la Varșovia, delegația R. P. Romine care a participat la funeraliile tovarășului Aleksander Zawadzki, președintele Consiliului de Stat al R. P. Polone, președintele Comitetului Frontului Unității Poporului, membru în Biroul Politic al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez.

Din delegație au făcut parte tovarășii Gheorghe Apostol, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, general de armată Iacob Teclu, membru al Consiliului de Stat, și Gheorghe Diaconescu, ambasadorul R. P. Romine în R. P. Polonă.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost întâmpinată de tovarășii Alexandru Drăghici, Alexandru Moghio-

roș, Gogu Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, de membri ai C.C. al P.M.R., al Consiliului de Stat și ai guvernului.

Au fost de față Wiesław Sobierajski, ambasadorul R. P. Polone în R. P. Română și membri ai ambasadei.

La plecarea din Varșovia, delegația R. P. Romine a fost salutată de Franciszek Wąsik, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.U.P., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Polone, Alicja Musiałowa, membră în Consiliul de Stat, președinta Ligii femeilor din Polonia, general T. Naumienko și alte persoane oficiale.

Au fost de față Gheorghe Diaconescu, ambasadorul R. P. Romine în R. P. Polonă și membrii ambasadei.

(Agerpres)

Manifestări consacrate aniversării Eliberării

• În orașele și satele regiunii Dobrogea la fel ca în întreaga țară se desfășoară manifestări culturale închinete celei de-a 20-a aniversări a Eliberării patriei. Conferința „20 de ani de mari înfăptuiri” a fost expusă până acum în peste 200 întreprinderi, instituții, unități agricole și câmine culturale din regiune. La Chimogeni, Ostrov, Horia, Ciobanu și în numeroase alte comune, formațiile artistice de amatori au prezentat numeroase spectacole pregătite în cinstea marii sărbători. La bibliotecile comunale din raioanele Medgidia și Măcin a fost organizat montajul în versuri „Poezia însurectată”. În comunele Cerne și Poarta Albă s-au desfășurat concursurile literare „Din viața de ieri și de astăzi a patriei noastre” și „Momente din istoria patriei noastre”, iar în portul Constanța, recitalul de poezie la care au luat parte un mare număr de marinari, docheri și muncitori portuari.

• La căminele culturale din regiunea Suceava au fost ținute peste 2 700 de expuneri pe tema „Dezvoltarea industriei regiunii Suceava în anii puterii populare”, „Agricultura regiunii în plină dezvoltare”, „Suceava — vatră folclorică”, „Oameni de seamă ai țărilor de sus”, etc. În 23 de localități s-a ținut concursul „Literatura noastră după 23 August”, organizat de Biblioteca regională.

• La fabricile „Teștura”, „Textila roșie”, de țigăre din Iași, de rulmenți din Brlad și în alte întreprinderi din regiune, cadre didactice și alți oameni de cultură și știință au ținut conferințe cu tema: „Industrializarea socialistă, temelia dezvoltării întregii economii naționale”. În căminele din com. munele Ciurea, Tomesti, Aro-nescu, Uricani, Miroslava etc., colectivității au ascultat expuneri despre dezvoltarea patriei socialiste, despre creșterea continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii în anii puterii populare etc.

• Muzeul regional Argeș a deschis în sala Palatului de cultură din Pitești o expoziție intitulată „Din realizările regiunii Argeș în cei 20 de ani”. Panourile expuse cuprind aspecte privind dezvoltarea industriei agriculturii, sportului. Sunt prezentate sanierul Hidrocentralei „16 Februarie” de pe Argeș și al Uzinei de aluminiu Slatina, aspecte de la Uzina de piese auto Călugărași, întreprinderea de poduri metalice și prefabricate din beton, Uzina de produse sodyce Govora, Combinatele de industrializare a lemnului din Pitești și Rm. Vlcea, noi plantații de vii și pomi, realizări din domeniul social-cultural etc.

Expoziții privind dezvoltarea regiunii în 20 de ani de la Eliberare au fost deschise și de muzeele raionale Cîmpulung Muscel, Rm. Vlcea, iar la Slatina expoziția cu aceeași temă cuterează în aceste zile comunele din raion.

Aflăm în fiecare zi tot mai multe și mai îmbucurătoare vești despre tot mai multe întreprinderi care și-au îndeplinit angajamentele luate în cinstea celei de-a XX-a aniversări. Cifre mari, impresionante, înglobând zeci de mii de tone de metal, zeci și mii de produse diverse, adunându-se toate într-o mare izbândă obținută de oamenii muncii și oferită în dar patriei.

Portretele alăturate reprezintă un obșnișul panou de onoare. Sint chipurile citoroi tineri de la Uzinele „Timpuri noi” și de la Fabrica de confecții „București” din Capitală, tineri ale căror eforturi, ale căror succese sint dintre acele milioane de realizări personale din care se întregesc marile înfăptuiri.

Sint picăturile din care se adună marea fluxuri al succesorilor în întrecerea socialistă, al faptelor prin care cinstește poporul nostru marea sărbătoare.

• Întreprinderile din regiunea Dobrogea...

CONSTANȚA (de la corespondentul nostru). — De la începutul anului și pînă în prezent colectivele din întreprinderile regiunii Dobrogea au dat peste plan, prin creșterea productivității muncii, o producție în valoare de 129 000 000 lei, cu mult mai mult decît prevăd angajamentele luate pînă la 23 August.

De asemenea, în această perioadă întreprinderile au produs peste 50 de sortimente noi

între care amintim: florura de sodiu de mare concentrație la U.S.A.S. Năvodari, guanină extrasă din solzi de pește la I.I.D.P. Tulcea, uleiul de in albit la Fabrica de uleiuri „Argus” din Constanța etc. O mare atenție au acordat colectivele întreprinderilor dobrogeene reducerii prețului de cost obținînd economii suplimentare în valoare de 26 209 000 lei, depășindu-se angajamentul luat în întrecerea socialistă.

CU ANGAJAMENTUL

INDEPLINIT

• Constructorii suceveni • din regiunea Crișana

SUCEAVA (de la corespondentul nostru). Zilele trecute constructorii suceveni și-au îndeplinit angajamentul de a da în folosință pînă la 23 August, laboratorul Stațiunii experimentale regionale agricole Suceava. Clădirea impunătoare cuprinde numeroase laboratoare dotate cu utilaj modern care va asigura ridicarea nivelului cercetărilor agricole la nivelul cerințelor dezvoltării agriculturii socialiste. Astfel, 12 încăperi sint destinate cercetărilor agrochimice pentru executarea probelor de sol și plante. Pe baza acestor analize se elaborează planuri de fertilizare a solurilor. În alte încăperi se vor executa lucrări de experiență în vederea creării soiurilor valoroase de plante productive pentru zona mai răcoasă și umedă, zonă în care se află multe raioane ale regiunii. De asemenea, în laborator s-au creat condiții mai bune pentru desfășurarea activității cercetărilor în scopul sporirii productivității plantelor, combaterea buruienilor pe cale chimică etc. Laboratorul va avea pentru documentarea cercetărilor și o bibliotecă modernă, mijloace importante pentru documentare.

• și din orașul Satu Mare

BAIA MARE (de la corespondentul nostru). În întreprinderile industriale din orașul Satu Mare întrecerea socialistă se desfășoară cu și mai multă însuflețire. Angajamentele luate în cinstea zilei de 23 August, pe ansamblul industriei din acest oraș, au fost îndeplinite.

În cele 7 uzine care sint trecute din stadiul planului producției globale a fost realizat în proporție de 102,4 la sută, iar la producția marfă — 103,1 la

sută. De asemenea, sarcina de creștere a productivității muncii a fost depășită cu 1,1 la sută.

În aceeași perioadă, consumul suplimentar la prețul de cost însumat 3 873 000 lei sînt beneficiile peste plan 2 528 000 lei. Printre colectivele de muncă în care s-a realizat producția s-a obținut anul pe ansamblu creșterea productivității muncii la numărul Uzina „Unio”. Întreprinderea „1 Septembrie”, Fabrica „Mediata”, I.T.A. „Tricotex”.

• Minerii de la Herja

În cinstea celei de-a XX-a aniversări a Eliberării patriei, minerii de la Herja — Baia Mare au dat peste prevederile planului 3 900 tone de minere, îndeplinindu-și angajamentul luat în întrecere. Realizările de pînă acum se datoresc masivului pe care le-am luat la începutul anului și pe parcurs.

S-a extins cu succes în toate locurile de muncă metoda pescării selective. Rezultate bune în aplicarea acestei metode au obținut și brigăzile conduse de tinerii mineri Nicolae Talpas și Tudor Tudor — ale căror abatăre constituie un model de organizare a muncii. Mai buna organizare a contribuit în mare măsură la depășirea cu 6,7 la sută a angajamentului de creștere a productivității muncii.

Ing. PETRE CLEJ
Șeful Exploatarei miniere Herja

DIALOGUL PATRIEI CU TIMPUL

Nici cînd, pentru un scriitor, realitatea n-a fost într-o mai impresionantă competiție cu idealul, cu visul, cu anticipările îndrăznețe, decît în acești douăzeci de ani, vîrstă frenetică din timpul milenar al patriei.

Nici cînd ideea, ideea generației și nobilă nu s-a tradus mai desăvîrșit în fapte mărețe și eroice, care au modificat un destinul unui ins, nu soarta unei anume familii, nu peisajul unui colț de țară, ci viața unui întreg popor, cu întreg teritoriul pe care e stăpîn din vremuri străvechi. Mă simt fericit să a-partin acestui popor, să fiu o unitate din cele peste 18 milioane ale lui, să vorbesc limba de aur a lui Neculce, Eminescu, Sadoveanu, aceeași limbă în care s-au turnat pe vecie mărețele planuri de transformare a istoriei, scrise de-a dreptul pe pămîntul patriei cu mîna de cîntor și de poet a Partidului Muncitoresc Român.

Mă simt fericit să fi văzut cu ochii mei cum din fiecare cuvînt al partidului

Paul Anghel

lucire, dintre care unul mai sles se înalță singular și alpin. Am încercat adesea escaladări spre el. Suspendat deasupra abisului unei imagini, ca deasupra unei văi fantastice, am încercat marea comotie a întregii ființe — sau, ridicat pe creasta unui vers, am descoperit ca și de pe o creastă alpină priveliștea unică a unei țări nevăzute parcă pînă atunci de nimeni.

„Vedeam valuri verzi de grîne, unduirea unei iniști.
„Și prin mindra fermecare sun-o muzică de șoapte,
„Iar pe ceruri se înalță curcubeiele de noapte.”

Emoțiile, mai curînd aceste descoperiri geografice, ni le-a dăruit Eminescu.

Eva timpul cînd fantasticul aparține exclusiv poeziei și cînd dreptul de a modifica priveliștea lumii, clintînd pînă

Meridian chimic

na și cuvintele din crugul lor milenar, era doar privilegiul marelui poet.

Rolon, Rolan, Polistiren, Carom! Joc de tonuri și de silabe ciudate, „cu lucriri, mai tari, mai slabe”, ca într-o aproximare de rime și euritmii. Nu le căutați în dicționare. Nu există. Un poet simbolist le-ar fi ghicit poate sau le-ar fi putut inventa, plămîndul cu ele un univers exotic, supramuzical, ireal și efemer ca și o secundă de vis.

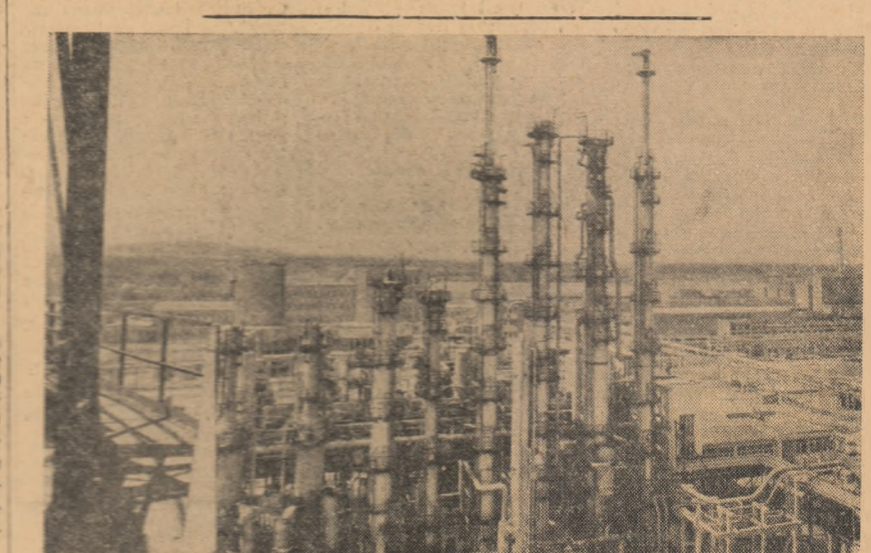
Și totuși, cuvintele acestea s-au insinuat în vorbire și în auz, pe nesimțite, devenind cotidiene ca și batista, cămașa, cauciucul de automobil. Cuvintele acestea există, le poți pipăi. Ele au o realitate tangibilă și materială. Nu mai trebuie să le cauți în dicționare, echivalentul lor se află clădit stivă în mari depozite și magazine cu bunuri pentru toate zilele și pentru fiecare

În Moldova, pe Valea Bistriței, la Săvinești, într-un „țarc” de beton de cîteva zeci de hectare, se „tunde” într-un an atîta lînă cît s-ar fi tuns odinioară de pe cîteva milioane de oi.

În aceeași Moldova, pe Valea Trotușului, la Borzești, în același loc de mult celebru prin stelarul legendar al lui Ștefan, a apărut într-un spațiu de cîteva hectare o „plantație” de arbori de cauciuc cu rădăcini de beton și oțel.

Rolon, Rolan sau **Carom** sint niște cuvinte care, departe de a însemna un lux al vocabularului, reprezintă deci bunuri materiale a căror stercă cuprinde mari capote de viață, de la economie și pînă la cultură, deci inclusiv poezia! Le putem deci cînta, călătind pentru ele rime, încercînd mai ales să descoperim imaginile și priveliștile care le corespund.

(Continuare în pag. a IV-a)

Vedere a Combinatului chimic-Borzești

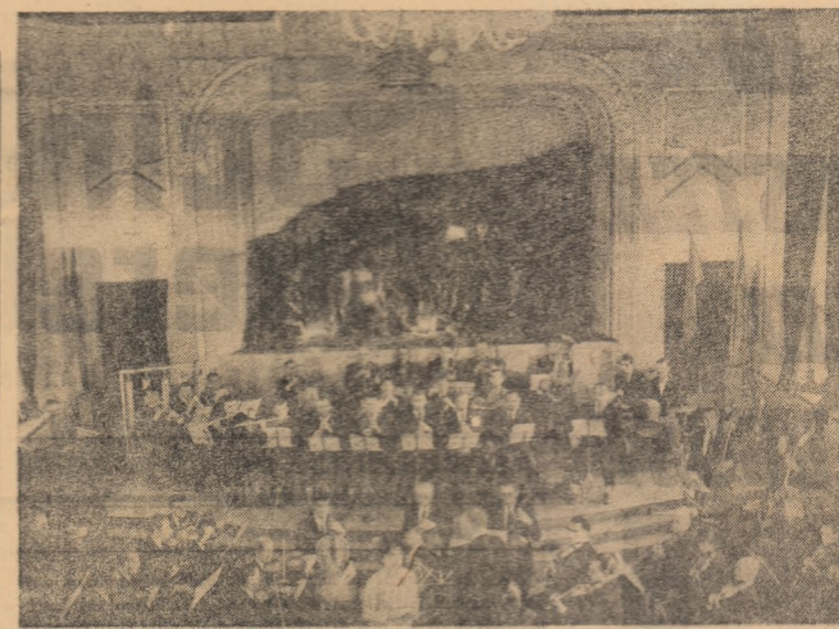
Volumul IV din „Istoria României“

ISTORIA ROMÂNIEI

tor al colectivelor de istorici și al comitetelor de redacție ale volumelor colecției... în precima sărbătorii a două decenii de la înscrisa armată din August 1944...

din ultimele jumătate de secol, răspunzând sarcinii trasate de partid pentru întocmirea unei vaste sinteze cu adevărat științifice a istoriei României... în ultima jumătate de secol, răspunzând sarcinii trasate de partid pentru întocmirea unei vaste sinteze cu adevărat științifice a istoriei României...

în ultima jumătate de secol, răspunzând sarcinii trasate de partid pentru întocmirea unei vaste sinteze cu adevărat științifice a istoriei României... în ultima jumătate de secol, răspunzând sarcinii trasate de partid pentru întocmirea unei vaste sinteze cu adevărat științifice a istoriei României...

Orchestra simfonică și minerilor din Valea Jiului la o repetiție în vederea unui viitor concert

Foto: AGERPRES

Preludiu la Festivalul „Enescu“

Scena s-a golit în cinci minute. După câteva ore de repetiții, orchestra și oboștii s-au răsfădat în sala de concert.

— De mulți ani n-aj început „stagiunea“ la începutul lunii August... — Ne pregătim pentru două festivaluri și repetițiile cer săptămînt de lucru...

— Festivalul Enescu și... — După ce vom concerta la București în cadrul Festivalului Enescu, am fost invitați să ne dăm concursul la manifestările Festivalului buclăresc...

— Cu ce programe? — Vom da în R. P. Ungară cîteva concerte simfonice care două la Budapesta, unde vom interpreta programele simfonice...

— Desigur. Este doar o primă audiență mondială programată în concertul pe care îl veți dirija.

— Vreți să-mi dați cîteva amănunte asupra acestei lucrări așa de puțin cunoscută.

— Poemul datează din anul 1950, și poartă în titlu creația enesciană numărul de opus 32. Partitura, de o tulburătoare frumusețe, și de o complexitate cu totul deosebită...

— Am studiat îndelung cele mai multe dintre creațiile enesciene. Poemul pe care-l voi interpreta poartă cîteva săptămîni mi se pare una din cele mai interesante lucrări ale genialului nostru compozitor, pe care ne pregătim să-l sărbătorim cu cinstea pe care o merită marea sa artă.

ÎN REGIUNEA IAȘI Concursul „Viața tineretului de la sate ieri și astăzi“

În cinstea celei de a XX-a aniversări a Eliberării patriei, Comitetul regional U.T.M. Iași, împreună cu Consiliul agricol regional și Biblioteca regională, a organizat pentru tinerii colectivizști un interesant concurs pe care l-a intitulat sugestiv: „Viața tineretului de la sate ieri și azi“.

Concursul a fost organizat în secolul de a-i ajută pe tinerii colectivizști să cunoască mai temeinic politica partidului nostru de transformare socialistă a agriculturii, perspective luminoase care li se deschid în viitor, să cunoască totodată aspecte ale vieții grele pe care au dus-o frăntii muncitorilor în trecut. Și, bineînțeles, un obiectiv al concursului a fost și acela de a-i ajuta pe tinerii colectivizști în îmbogățirea cunoștințelor de cultură generală și, în special, a celor privind agricultura.

Pentru ca în desfășurarea lui, concursul să cuprindă un număr cât mai mare de tineri colectivizști, organizatorii au inițiat mai întîi între 10-31 ianuarie 1964 o etapă de pregătire.

În aceste perioadă, pe brigăzi, organizațiile U.T.M. au inserat pe tineri la concurs și punându-le la îndemîna bibliografia stabilită, t-au ajutat să o studieze. Astfel, cei aproape 8.000 de tineri care au luat parte la concurs au studiat, printre altele, Raportul prezenta de înaintea lui Gheorghe Gheorghiu-Dej la adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România, broșura cuprinzînd materialele de la adunarea festivă a tinerilor din Capitală consacrată celei de a 40-a aniversări a creării U.T.C., cuvîntări ale tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej și ale tovarășului Ion Gheorghe Maurer, cu privire la încheierea colectivizării agriculturii, înfăptuirea planului de stat pe anul 1963, dezvoltarea economică și socială culturală a regiunii și orașului Iași și altele.

Un loc important în bibliografia concursului l-au ocupat lucrările literare. Tinerii colectivizști au citit cu acest prilej versuri ale poezilor Tudor Arghezi, Demostene Botez, Marcel Brestanu, Dumitru Corbea, Nina Cassian, Mihai Beniuc, romanul „Moromeții“ de Marin Preda, „Victoria de la Oltina“ de Paul Anghel, „Soseaua milionarilor“ de Petru Vintilă și altele.

Capitolul „cunoștințe agro-tehnice“ participanții la concurs au studiat lucrări despre construcții economice în G.A.C., despre conservarea coltului și a apei, despre sporirea producției de lapte, de porumb, fructe și altele.

Pentru aprofundarea lucrărilor studiate, organizațiile U.T.M. au inițiat în această perioadă, împreună cu bibliotecile, seri de întrebări și răspunsuri, seri de poezie, întâlniri.

În prezent, câștigătorii etapei a III-a se pregătesc pentru finalul concursului care se va desfășura în zilele următoare la Iași.

Al 300 000-lea abonament la televiziune

De curînd, la unul din oficiile postale din țară a fost emis cel de-al 300 000-lea abonament la televiziune.

În sprijinul numărului posesorilor de televiziune a contribuit intrarea în funcțiune a opt stații de televiziune principale, 15 instalații de retransmisie în diferite regiuni și fabricarea de televizoare în țară.

Concomitent cu aceasta, a fost construită rețeaua liniilor naștrale de radio-relee care a permis realizarea schimbului de programe de televiziune atît cu țările din Sistemul Intercontinental, cît și a Europei de Vest.

Insemnate realizări au fost obținute și în privința radioului care a devenit un factor activ de educare și culturalizare. Conform datelor centralizate ale Direcției generale a poștelor și telecomunicațiilor, numărul posesorilor de aparate de radio a ajuns la 1.800.000.

(Agerpres)

DAN DEȘLIU: „Minunile de fiecare zi“

Emanciparea invocării lui Proteu — într-un poem ce deschide volumul — e mai largă decît aluzia la înnoirea propriilor unelte. E curioasă aici o „artă poetică“ pe ton ironic, dar nu mai puțin convins. Poetul e fascinat de marea complexitate a existenței, încît dăce rezolvare simplistă îi repugnă, conștient mitologic personal și clatin aplombul stilului tot neretic, irevocabil: „poate tot s-ar înșela / să răsară cînd și cînd, / din străvechile zări / celor nevădămăși / de-de-noieli / și-ntr-o barbă și mirări, / celor definiții clarificate, / celor ce luncă surzind / pe asfaltul / existenței blăjinate...“.

Exemplu, devine un rit de inițiere, un act de independență. „Așadar — pot și eu / De-otuci, am pedalat meu / de capul meu...“.

La fel e „Ulita vîrjată“, unde se evocă dorința de expansiune a copilului, într-un tîmblu ispititor, cu „ziduri doșnice“ ademenitoare ca un miral, cu prînz bun și vitei, ascuns în pielea arului „colosal și blajin / legîndu-se lin / la rîspîntia strălucit“.

Meru, candoroș și ingenuitatea proprii naturii umane, vizibile apoi într-un studiu înfîntat, ascunde, dar organize adultului, sînt învalute într-o ușoră ironie duioasă, lucrurile petrecîndu-se la hotarul dintre via și real, între lumina și umbră, provocîndu-se în felul acesta sugestia tînei inefabile, a înfîntărilor — minuni. Mirarea față de „miracolul cotidian“ de numai sugestia antică de nouă generație, atît sînt exaltate virtuțile omului simplu, „de rînd“, ale constructorului de pîlă, orientate pe care lirica lui Dan Deșliu o are încă de mult. Acum poetul e preocupat de valorile plastice ale peisajului, un peisaj asimetric cu „miriștea goală / sub dealuri mărunte / ca niște cucuțe, / de-a lungul drumului străbăt / care sule / alene, la mînie“. Călele sînt „rîspîntie“, rîu e „zănat“, iar douăzeci de oameni apar într-un decor pluvios. Tabloul e în alb-negru, fără pete de culoare. Se apasă pe atmosferă, pe decor pentru ea, apoi, în prim-plan sînt fie portretele constructorilor, sumare însă revelatoare, aspre, parca cioplite. Impresia de vigoare e puternică, poetul intuiește cu precizie poezia „Primei barbă“.

Fată de un poem mai vechi („Minerii din Maramureș“) acesta „Prima barbă“, avînd și el în centru sîmbura erasmului și aolo pînă la unu eroism cotidian, restul fiind o narațiune înflăcărată, e plin de sugestii neastepurate, de paranteze lirice, de meditații substanțiale. E cum zice însuși poetul, un reportaj liric.

Alături, construcția socialistă apare poetului ca o nouă legendă și lirismul autentic vine din supra-punerea notației, a intervenției lucide într-o atmosferă legendară. Poemul se intitulă „Spre țara visată“, iar viziunea e a exploratorului așezat, neaventuros, capabil de anticipație dar și în stare să retrăiască sentimentul marilor descoperiri. Tehnica e a amplificării, a potențării realului cu impresii cosmice, în scopul de a sugera grandoarea unei lucrări imense. Inflexiunile de baladă se încadrează firesc planului cosmic: „De ani și ani / cutreieră astfel, / prin țară, / cu turmele lor de oțel, / surprind / sfredelind / și clădind, / în mii de meșteri și calle / într-un vesnic colind, / pe maluri pietroase, / pe piscari vîntoase, / prin cloacuri / și plauri pușii“.

Ca în balada lui Manole, e și aici vorba de o taină dar a neșansei, a sacrificiului ci a im-

MINUNILE DE FIECARE ZI DAN DEȘLIU

tanțe ori confesii, descoperim un anume rafinament coloristic, nu exuberant ci în tonuri polifonice sugestive, ce ne îndreptă atenția spre amonoasă imbinare de culori pe costumele populare. Ca și la acelea, tonalitatea cromatică, nu lipsită de intensitate, degajă deceptiv, o pudoră stilistică ce nu e alta decît a profunzimii sufletești. Dacă mai adăugăm la asemenea sublimări subtile de culori și frecvența unor motive — e drept, abia insinuate, dar cu atît mai expresive — ale liricii populare (fîndesele balade și doine) se poate constata, nu fără surprindere pentru neatenți, că de fapt, ca și pînă acum, Dan Deșliu e un răsădit, în fînteleșul autentic al noțiunii, care nu și-a părăsit niciodată untele ci le-a dat numai suplețea necesară. Substanța folclorică e una din dimensiunile, din constantele lirismului unui poet ce a și debutat în spiritul, mai ales, al baladei populare.

Laudă creației, a constructorului contemporan, „stîl și apogeu fîntîrilor / al plîni din care trăim, / al soarelui grav / din turbine, / al doinei de dor“, e acordul grav al acestui volum echilibrat de poeme.

În mici piese lirice, instan-

C. STANESCU

IOSIF SAVA

Unde mergem să învățăm?

A noi, socialismul — pe aliat din programul concursului. E firesc să fie așa. Pînă la examenul de admitere zilele sînt numărate. În unele cazuri, poate chiar și nopțile.

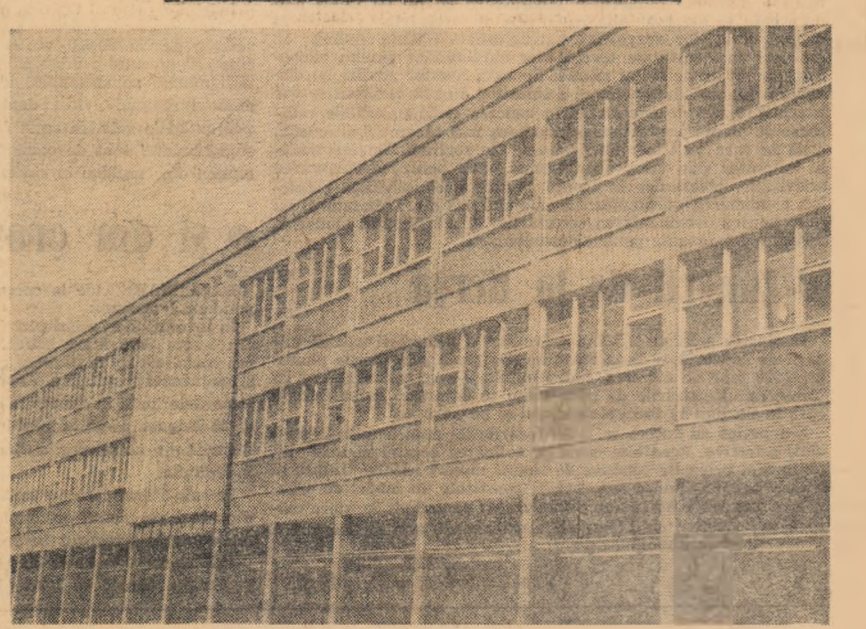
Dar, fără a le da glas și fără a le preface în subiect de coloviu cu pretenții, aceste reflecții constituie pentru fiecare dintre ei linia dominantă în procesul pregătirii. Dorim să-i săgețăm viața de o asemenea profesie,

pacitate care poate face față tuturor cererilor; zestrea instituției, alături din numeroase antiteze, săli de proiectare, o bibliotecă de specialitate cuprinzînd cursuri, manuale și aparținî „la zi“ din revistele și publicațiile importante ale lumii, este deosebit de bogată; printre cadrele didactice se numără numeroși profesori cu o îndelungată activitate și o înaltă valoare profesională, laureați ai Premiului de Stat,

s-au strădui să-i descriere nu o dată pînă acum, și acum cu atît mai mult, sensurile, amănuntele, ceea ce altora le scapă, dar ei trebuie, li obligă întreaga lor educație și formație să cunoască. Și nu se referim aici la condițiile de studiu și de viață pe care Institutul „Ion Mincu“ le oferă studenților săi. Asupra lor li informează prospectul editat de rectorat: peste 60 la sută din numărul studenților sînt bursieri; căminele confortabile, elegante, au o ca-

recreieri, în vacanțe, plecînd în tabere la munte și la mare, de a fi antrenat în variate activități culturale-sportive etc.) nu constituie însă pentru candidații la examenul de admitere principala sursă a investițiilor lor în întîmțarea pe ei. Le este străină tentația de a compara anii de studiu cu o simplă etapă de vreme în care talentul lor, fără efort sau cu unul minim, acela de a primi calificative de trecere la examene, le

recreieri, în vacanțe, plecînd în tabere la munte și la mare, de a fi antrenat în variate activități culturale-sportive etc.) nu constituie însă pentru candidații la examenul de admitere principala sursă a investițiilor lor în întîmțarea pe ei. Le este străină tentația de a compara anii de studiu cu o simplă etapă de vreme în care talentul lor, fără efort sau cu unul minim, acela de a primi calificative de trecere la examene, le

Noua aripă a Institutului de arhitectură „Ion Mincu“ din Capitală. Foto: EMIL COJOCARU

recreieri, în vacanțe, plecînd în tabere la munte și la mare, de a fi antrenat în variate activități culturale-sportive etc.) nu constituie însă pentru candidații la examenul de admitere principala sursă a investițiilor lor în întîmțarea pe ei. Le este străină tentația de a compara anii de studiu cu o simplă etapă de vreme în care talentul lor, fără efort sau cu unul minim, acela de a primi calificative de trecere la examene, le

recreieri, în vacanțe, plecînd în tabere la munte și la mare, de a fi antrenat în variate activități culturale-sportive etc.) nu constituie însă pentru candidații la examenul de admitere principala sursă a investițiilor lor în întîmțarea pe ei. Le este străină tentația de a compara anii de studiu cu o simplă etapă de vreme în care talentul lor, fără efort sau cu unul minim, acela de a primi calificative de trecere la examene, le

recreieri, în vacanțe, plecînd în tabere la munte și la mare, de a fi antrenat în variate activități culturale-sportive etc.) nu constituie însă pentru candidații la examenul de admitere principala sursă a investițiilor lor în întîmțarea pe ei. Le este străină tentația de a compara anii de studiu cu o simplă etapă de vreme în care talentul lor, fără efort sau cu unul minim, acela de a primi calificative de trecere la examene, le

GÎNDURI PE O PLANȘETĂ DE VIITOR ARHITECT

presupune specialiști cu o calificare atît de complexă — la crederea în forțele proprii, derivate nu dintr-o înaltă supraevaloare, ci din inventarea creației, deschisă, zgîrcită chiar, a rezultatelor de pînă acum și din dinamica tonică a vieții noastre. În genere, le acordă dreptul de a răspunde afirmativ. Și totuși nu se grăbește s-o facă. Din modestie? Încotestabil că și această trădătură caracteristică profilului lor moral al unor tineri de azi,

presupune specialiști cu o calificare atît de complexă — la crederea în forțele proprii, derivate nu dintr-o înaltă supraevaloare, ci din inventarea creației, deschisă, zgîrcită chiar, a rezultatelor de pînă acum și din dinamica tonică a vieții noastre. În genere, le acordă dreptul de a răspunde afirmativ. Și totuși nu se grăbește s-o facă. Din modestie? Încotestabil că și această trădătură caracteristică profilului lor moral al unor tineri de azi,

presupune specialiști cu o calificare atît de complexă — la crederea în forțele proprii, derivate nu dintr-o înaltă supraevaloare, ci din inventarea creației, deschisă, zgîrcită chiar, a rezultatelor de pînă acum și din dinamica tonică a vieții noastre. În genere, le acordă dreptul de a răspunde afirmativ. Și totuși nu se grăbește s-o facă. Din modestie? Încotestabil că și această trădătură caracteristică profilului lor moral al unor tineri de azi,

presupune specialiști cu o calificare atît de complexă — la crederea în forțele proprii, derivate nu dintr-o înaltă supraevaloare, ci din inventarea creației, deschisă, zgîrcită chiar, a rezultatelor de pînă acum și din dinamica tonică a vieții noastre. În genere, le acordă dreptul de a răspunde afirmativ. Și totuși nu se grăbește s-o facă. Din modestie? Încotestabil că și această trădătură caracteristică profilului lor moral al unor tineri de azi,

presupune specialiști cu o calificare atît de complexă — la crederea în forțele proprii, derivate nu dintr-o înaltă supraevaloare, ci din inventarea creației, deschisă, zgîrcită chiar, a rezultatelor de pînă acum și din dinamica tonică a vieții noastre. În genere, le acordă dreptul de a răspunde afirmativ. Și totuși nu se grăbește s-o facă. Din modestie? Încotestabil că și această trădătură caracteristică profilului lor moral al unor tineri de azi,

OCTAV PANCU-IAȘI

MAKELE FLUVIU ISI ADUNA APELE

Insurecția armată din August 1944 a înscris una dintre cele mai glorioase pagini din istoria luptelor eroice purtate de-a lungul veacurilor de poporul român, pentru libertate, independență națională și progres social. Ea a deschis o nouă epocă în istoria țării noastre - epoca revoluției populare.

Răsturnarea dictaturii fasciste a fost opera maselor largi ale poporului, a luptei lor pline de abnegație pentru eliberarea patriei, pentru cucerirea adevăratei independențe naționale. Inițiatorul, organizatorul și conducătorul acestui act de uriașă însemnătate pentru destinele poporului român a fost Partidul Comunist Român. Întreaga desfășurare a evenimentelor a confirmat pe deplin justetea liniei politice a Partidului Comunist din România, capacitatea organizatorică și forța sa de mobilizare a maselor.

Forțele patriotice populare care, în frunte cu comuniștii, au acționat în august 1944, și-au tras seva, vigoarea, din marile bătălii revoluționare și din lupta împotriva fascismului, desfășurate de-a lungul anilor de masele largi populare sub conducerea comuniștilor. Eroicele lupte din februarie 1933, în cursul cărora clasa noastră muncitoare, sub conducerea Partidului Comunist, s-a afirmat ca apărător devotat al intereselor vitale ale întregului popor, au întărit legăturile partidului cu proletariatul, cu masele largi, a sporit influența sa politică în rândurile oamenilor muncii. Ele au dus la ridicarea din rîndurile clasei muncitoare a numeroase cadre de militanți revoluționari căliți, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care avea să călăuzească poporul în marile bătălii antifasciste din perioada următoare.

Partidul a fost în permanență în fruntea forțelor care luptau împotriva politicii de fascizare a țării, pentru apărarea intereselor poporului. El a acționat cu consecvență pentru închegarea unui larg front popular antifascist.

Adâncirea exploatații și mizeriei, dezmembrarea teritoriului național, invazia trupelor germane, jaful hitlerist, teroarea fascistă, aruncarea țării, contrar intereselor ei vitale și voinței poporului român, în războiul antisovietic, au dus la creșterea împotriviții maselor față de fascism.

În acele zile de grea încercare, cînd era în joc însăși ființa națională a poporului, Partidul comunist s-a ridicat cu hotărîre în apărarea intereselor vitale ale țării. Ridicînd steagul salvării patriei, comuniștii prin Platforma-program a P.C.R. din 6 septembrie 1941, au chemat toate partidele, grupările, personalitățile politice să-și unească eforturile pentru încetarea războiului antisovietic și participarea la războiul împotriva Germaniei, recucerirea independenței, răsturnarea dictaturii fasciste, alungarea hitleristilor. Activitatea P.C.R. se desfășura în condiții deosebit de complexe. Greutățile create de teroarea sălbatică, precum și de faptul că o mare parte a activiștilor săi se aflau în închisori și lagăre, li se adăugau unelele clișee de trădători strecurate în conducerea de partid. Împotriva voinței trădătorilor, deși fiind favorabilă acestora, organizațiile de partid, comuniștii și-au făcut datoria față de popor.

În ciuda prigoanei dictaturii militarofasciste, partidul și-a menținut și consolidat legăturile cu masele, în uzine, la sate. În armată, în rîndul intelectualiilor. Cu riscul vieții, comuniștii conduceau masele, organizau acțiuni de sabotare a mașinilor de război hitleriste, uneori în jurul lor forțele patriotice. Încă din primii ani ai războiului au avut loc acțiuni de sabotaj la Uzinele "Malaxa", "Metaloglobus", "Leonida", la atelelele "R. Grivița", în regiunea petroliferă, la Uzinele I.A.K. producătoare de avioane din Brașov, la Uzinele Metalurgice "Reșița" etc., precum și în numeroase întreprinderi de transporturi.

În afară de acțiunile directe de sabotaj au fost folosite diverse alte forme de luptă împotriva regimului fascist, ca: închinarea ritmului de muncă, refuzul de a lucra ore suplimentare etc. În ciuda rigorilor legislației fasciste și a terorii aparatului de stat, au avut loc o serie de greve și conflicte de muncă la Uzinele "Lemaitre", "Wolff", la Arsenalul din București, la "Concordia"-Ploiești, "Astra" și "Textila" Arad.

Masele țărănești se împotriveau rechizițiilor de grîne, animale și atelaje, refuzau tot mai des să participe la detașamentele de muncă.

Dintotdeauna fascismul stîrnie un sentiment de averseiune în rîndurile intelectualității noastre. Intelectuali, în frunte cu cele mai reprezentative personalități ale vieții noastre

culturale, s-au ridicat față împotriva dictaturii fasciste, împotriva războiului hitlerist.

Uternică creștere a valului nemulțumirii și revoltei maselor populare, conjugată cu infrîngerile suferite de trupele fasciste pe front, au provocat o profundă criză politică și militară a regimului fascist. Se maturau condițiile pentru ca lupta forțelor patriotice să ia curs spre pregătirea efectivă a doborîrii jugului fascist. Față de această situație, pe baza analizei marxist-leniniste a situației interne și internaționale, pe plan politic și militar, cadrele de bază ale P.C.R. din închisori și din afară, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, au conceput în cursul anului 1943 planul de acțiune în vederea răsturnării dictaturii militarofasciste, scoaterii României din războiul hitlerist și alăturării ei luptei împotriva Germaniei naziste. La baza acestui plan a stat concepția profund științifică a partidului potrivit căreia în împrejurările istorice date, insurecția armată era singura cale reală și eficace de luptă a maselor populare pentru doborîrirea dictaturii militarofasciste și eliberarea patriei de sub jugul fascist. În lumina acestei orientări au fost fixate obiectivele principale ale insurecției armate: doborîrirea dictaturii militarofasciste, scoaterea țării din războiul antisovietic, întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste, formarea unui guvern din reprezentanții tuturor forțelor antihitleriste. Pentru realizarea acestor obiective au fost elaborate și traduse în viață, pas cu pas, sub conducerea partidului, un șir de măsuri cu caracter politic și militar.

Hotărîtor pentru pregătirea și desfășurarea cu succes a insurecției armate a fost întărirea unității rîndurilor partidului comunist, a capacității lui de luptă, acțiune care s-a înfăptuit prin înălțarea, la 4 aprilie 1944, a elementelor trădătoare și capitulante în frunte cu St. Forș.

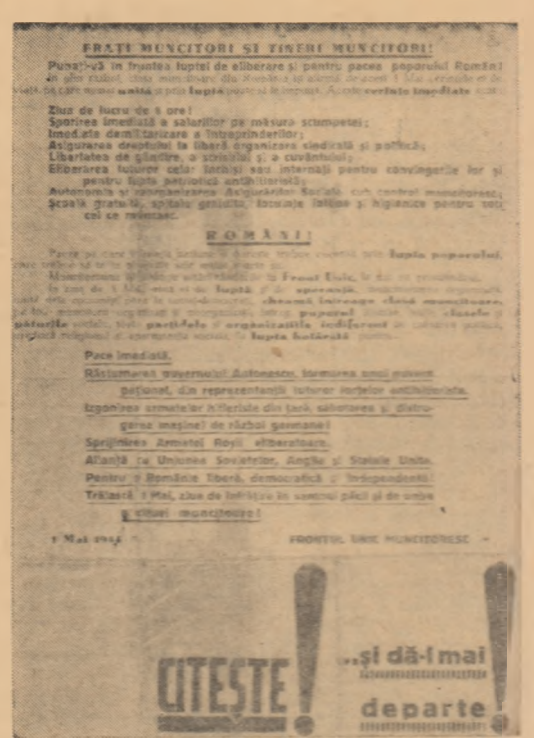
Pentru asigurarea și întărirea rolului de hegemon al proletariatului în lupta de eliberare antifascistă, o condiție de prim ordin era realizarea unității de acțiune a clasei muncitoare. Crearea, la 1 Mai 1944, a Frontului de Muncitoresc a constituit un succes însemnat al partidului comunist, care a contribuit din plin la creșterea forței de luptă și a capacității clasei muncitoare de a stringe în jurul și sub conducerea sa toate forțele patriotice, antifasciste din România. Cu deosebire perspicacitate și clarviziune politică, P.C.R. a folosit diferitele fisuri din interiorul claselor dominante, contradicțiile dintre regimul dictaturii fasciste și monarhie, dintre Antonescu și partidele "istorice", pentru a înclina diferitele partide și curenturi politice împotriva forței celei mai reacționare - elica antonesciană. P.C.R. are meritul istoric de a fi raliat pe o platformă comună toate grupările și curenturile politice, toate partidele sociale, toate personalitățile care, dintr-un motiv sau altul, se pronunțau pentru ieșirea din războiul hitlerist, de a fi polarizat în jurul său toate forțele patriotice, antifasciste.

Desfășurînd o intensă activitate în rîndurile armatei, creînd în mai multe unități militare grupuri antifasciste conduse de comuniști, P.C.R. a reușit să cîștige pentru cauza insurecției, odată cu masele de soldați, un număr de generali și ofițeri patrioți care înțelegeau necesitatea salvării țării de catastrofa pregătită de dictatura militarofascistă.

Activitatea desfășurată de forțele antifasciste din România în frunte cu comuniștii pentru pregătirea insurecției armate a fost înlesnită de condiții externe prielnice - faptul că forța fundamentală a coaliției antihitleriste o constituia Armata Sovietică, primul stat socialist din lume. Victoriile Armatei Sovietice care dădea lovitură zdrobitoare mașinii de război hitleriste însușeau poporul nostru în lupta pentru eliberarea patriei.

Unind în aplicare planul de acțiune în vederea răsturnării dictaturii militarofasciste, elaborat încă în 1943, P.C.R. a acordat o atenție deosebită pregătirii militare a insurecției armate, organizării forțelor luptătoare, precum și elaborării pînă în cele mai mici detalii, a planului acțiunii militare.

O mare însemnătate pentru înfăptuirea insurecției armate, pentru evoluția de mai tirziu a evenimentelor a avut crearea de către partid a unor detașamente armate proprii ale clasei muncitoare, formate din cei mai încrezăți muncitori comuniști, uteciști și fără de partid; menirea lor era de a constitui nucleul în jurul căruia să se adune în cursul insurecției toți patrioții dornici să lupte cu arma în mîna împotriva regimului fascist, Astfel, îndeplineau măsurilor mili-

Manișet adresat muncitorilor de Frontul Unic Muncitoresc în ziua înlăturii sale (1 Mai 1945)

tare prevăzute în planul insurecției a început prin constituirea, în condiții de adîncă ilegalitate, a formațiunilor de luptă patriotice în București, pe Valea Prahovei, în Oltenia, Banat, Tara Birsei ș.a. Mereu alți patrioți se încadrau în formațiunile de luptă organizate de partid. În iulie-august 1944, numărul acestor formațiuni a ajuns la 50 numai în Capitală. Partidul s-a preocupat de asigurarea armamentului necesar efectivului existent al formațiunilor de luptă patriotice, cit și de înarmarea unui număr de patrioți care urmau să se încadreze în formațiuni după declanșarea insurecției.

În cadrul pregătirilor făcute au fost precizate obiectivele militare hitleriste și instituțiile militare și civile antonesciene care trebuiau ocupate, blocate și ataseate în timpul insurecției. Paralel cu pregătirile din Capitală a fost acordată o atenție deosebită Valei Prahovei - important centru strategic unde se afla o populație muncitorească numeroasă cu tradiții și experiență bogată în lupte revoluționare. Au fost pregătite de asemenea acțiunile militare în apus, în vederea apărării granițelor, spre a nu permite pătrunderea de noi trupe hitleriste.

Forțele patriotice populare în frunte cu P.C.R. au trecut la înfăptuirea insurecției armate care a sfîrșit dictatura militarofascistă. La 23 August 1944 guvernul antonescian a fost arestat. Formațiunile patriotice de luptă și unitățile armatei au atacat și ocupat principalele obiective militare din Capitală.

Răspunzînd chemărilor lansate de partidul comunist, numeroși oameni ai muncii au pus mîna pe arme și, încadrîți în formulele de luptă patriotice, al căror efectiv a crescut rapid în primele zile după 23 August, au curățat împreună cu unitățile armatei, Capitala de hitleristi. În ziua de 26 august, forțele insurecționale au lichidat ultimele rezistențe hitleriste din interiorul Capitalei și au trecut la acțiuni ofensive pentru zdrobirea grupărilor hitleriste de la nord, care încercaseră să ocupe Bucureștii. Lupta desfășurată cu hotărîre și dirigență de formațiunile patriotice și unitățile militare, larg sprijinite de populație, a dus la zdrobirea, în ziua de 28 august 1944, a trupelor hitleriste concentrate în șatele și pădurile de la nordul Bucureștilor.

Comconitent cu zdrobirea rezistențelor hitleristilor în Capitală ostașii armatei noastre și formațiunile patriotice au zădărnicit planurile trupelor fasciste de a distruge instalațiile industriei petroliere, au nimicit pozițiile germane puternic fortificate din zona Moreni, curățînd de fasciști întreaga Vale a Prahovei. În ace-

leași zile ale sfîrșitului lui august unitățile militare, sprijinite de masele populare, au zdrobit la Brașov, Constanța, Căldărași, Tr. Severin, Giurgiu, Luțoși și în alte părți, încercările hitleristilor de a-și menține pozițiile și a înăbuși lupta de eliberare a poporului român.

Pînă la 31 august 1944, forțele insurecționale au provocat imenșul pierderi însumînd peste 56 000 de prizonieri și circa 5 000 de morți.

Eliberarea de sub jugul fascist a întregului teritoriu al patriei și dobîndirea independenței reale și depline a țării nu erau posibile fără zdrobirea Germaniei hitleriste. Acest fel profund patriotic unea Armata romînă și întregul nostru popor muncitor în luptă. Urînd cu însuflețire chemarea patriotică a P.C.R. "Totul pentru front - totul pentru victorie" poporul nostru și-a pus toate forțele și resursele în slujba luptei pentru zdrobirea hitlerismului. Învingînd greutăți imense, urmările jafului și distrugerile cauzate de hitleristi, luptînd cu sabotajul reacțiunii, masele populare au sprijinit cu hotărîre efortul de război al țării, au muncit cu eroism și abnegație pentru refacerea economiei, pentru aprovizionarea frontului.

Întorcînd armele împotriva Germaniei hitleriste, întreaga armată romînă a luptat vitejește, alături de Armata Sovietică, pentru zigornirea trupelor fasciste de pe întregul teritoriu al patriei și apoi, dincolo de granițele țării, în Ungaria și Cehoslovacia, pînă la zdrobirea definitivă a hitleristilor. În focul luptei împotriva hitlerismului s-a făcut înfrîngerea de arme romîno-sovietice, s-a cimentat prin singele vîrstă în comun prietenia dintre popoarele romîn și sovietic. Timp de 260 de zile două armate romîne, un corp aerian, Flotila de Dunăre și alte unități și formațiuni militare, însumînd un efectiv de peste 360 000 de ostași și ofițeri au luptat împotriva Germaniei hitleriste provocînd imenșul pierderi, numai în prizonieri, de 118 000 de oameni.

Îndrumat, educat și călăuzit de partid, Uniunea Tineretului Comunist a fost un ajutor credincios al partidului în lupta pentru răsturnarea dictaturii militarofasciste. Sub conducerea încredințată a P.C.R., Uniunea Tineretului Comunist a mobilizat tinerii din fabrici și de la sate, din școli, universități și cazărmi la luptă, alături de masele largi ale poporului - împotriva fascismului și a odiosului război antisovietic. Din rîndurile U.T.C. s-au ridicat luptători hotărîți și devotați cauzei partidului, interesele vitale ale poporului pe care nici schingiurile din beciurile siguranței, nici regimul de exterminare din închisori, nici plutoanele de execuție n-au fost în stare să-l abată de pe calea luptei pentru libertatea poporului, pentru independența patriei. Tinerii patrioți, în frunte cu uteciștii, răspunzînd chemării partidului, au participat la acțiunile de sabotare a mașinii de război fascist.

În zilele insurecției, miș și miș de tineri, încadrăți în formațiuni patriotice și unități militare au luptat pentru ocuparea principalelor instituții și puncte strategice, pentru lichidarea rezistențelor fasciste și dezarmarea trupelor hitleriste. La chemarea partidului - arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită la a 40-a aniversare a creării Uniunii Tineretului Comunist din România - tinerii a participat cu bărbăție, împreună cu masele largi ale poporului, la înfăptuirea actului istoric de la 23 August, care a eliberat pămîntul patriei de sub jugul fascist; miș și miș de tineri au luptat în rîndurile forțelor patriotice și ale armatei pentru victoria finală asupra fascismului.

În condițiile noi de după victoria insurecției, P.C.R. a îndrumat Uniunea Tineretului Comunist în reorganizarea activității, în întărirea rîndurilor sale și creșterea capacității de mobilizare a maselor largi de tineri. Cadre tinere de partid, comuniști căliți în școala aspră a ilegalității au fost trimiși de partid să lucreze în organizația comunistă a tineretului.

Urînd cu înfrîngere chemarea partidului "Totul pentru front - totul pentru victorie", zeci și sute de tineri, muncitori și intelectuali s-au înrolat ca voluntari în unitățile armatei romîne. Astfel, în decembrie 1944 și ianuarie 1945, sute de uteciști, iar după exemplu lor miș de tineri au plecat spre front din București, Brașov, Craiova, Turnu-Severin, Cluj, Turda, Medias și din alte colțuri ale țării. Miș de tineri și-au dat viața în lupta pentru zdrobirea hitlerismului. Tinerii din fabrici, uzine, din transporturi, de la sate, în frunte cu uteciștii, s-au încadrat în efortul general al maselor muncind cu abnegație pentru refacerea economiei, pentru aprovizionarea frontului.

Numeroase au fost fetele date de poporul romîn în lupta împotriva fascismului. Ele nu au fost însă zadarnice. Astăzi, poporul nostru, care sub conducerea încercatului Partid Muncitoresc Român, a construit socialismul pe pămîntul patriei, munceste cu entuziasm pentru traducerea în viață a mărețelor sarcini ale desăvîririi construcției socialismului.

Totul a fost bine gîndit

Era la începutul lunii mai 1944. Pregătirea insurecției armate de către partid se afla în plină desfășurare. Evident - datorită conspirativității - noi cunoșteam doar sarcinile noastre imediate, dar după misiunile primite înțelegeam că ne aflăm în fața unui mare eveniment, care trebuia pregătit în cele mai mici detalii.

eram ostași în termen. Cînd unitățile noastre au primit ordinul de a pleca pe front miș s-a comunicat de către legătura noastră, în plină formă, am avut nevoie de arme și de diferite alte materiale. Ni s-a cerut și nouă ca, în primul rînd să ajutăm la procurarea acestor materiale, fără de care nu se putea lupta. Și, deși unora lucrurile pareau foarte simple, miș s-a dat o dată o mîna de bani să cumparam niște clești de tăiat sîrmă, frînghii, tirnacoape și lopeți de la un moșagiu din Obor), totul trebuia făcut cu prudență, la timp.

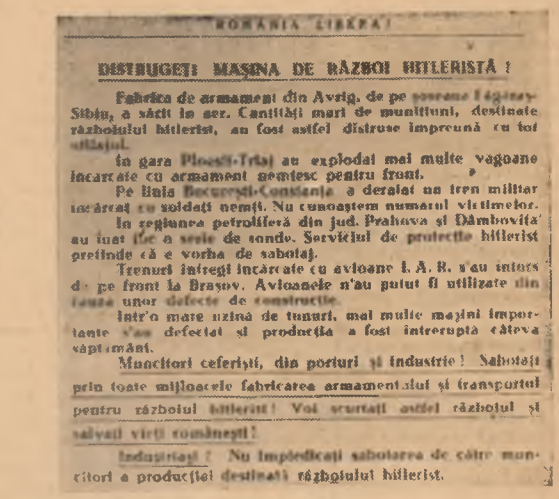
Evenimentele se precipitau. Lu indicația partidului au fost organizate, cu deosebire în această perioadă, un număr de acțiuni îndreptate împotriva mașinii de război hitleriste.

Erău aruncate în aer poduri, deraiate trenuri, era împiedicată aprovizionarea cu benzină a armatei antonesciene și hitleriste, secții întregi ale unor importante uzine erau paralizate prin acțiunile formațiunilor de luptă patriotice. Numeroase acțiuni au avut loc în fabricile sau depozitele de armament și muniții. Mașina de război fascistă era astfel serios lovită chiar aici, în spațiile frontului. În cadrul acestor acțiuni de slăbire a forței militare hitleriste, echipa din care făceam parte, ca și altele a primit sarcina ca - pe lângă procurarea de materiale - să oțile cu oamenii și la dezorganizarea activității comandamentelor germane prin întreruperea legăturii telefonice cu frontul și strălînțarea, la împrăștierea de mani-

TINERI ROMÂNII Germania hitleristă a pierdut războiul! Pentru ea nu mai există salvare. Mărgăviți cărmulitori ai țării noastre ne-au adus în impas. Nu vă supuneți ordinelor de chemare! Sabotați munca pentru războiul nemesc! Organizați-vă în grupe de partizani! Nimic!-i pe mărgăviți cotorpitori ai Patriei! Numai izgonind și nimicind pe cotorpitori și pe slugile lor mărgăve, impunînd pacea cu națiunile iubitoare de libertate, tineretului român își poate câștiga dreptul la viață, pace, libertate și cultură. Tineri! Formați grupe patriotice! Aderatei la lupta de eliberare a poporului român!

Facsimilul unei chemări la luptă pentru distrugerea mașinii de război hitleriste, publicată în "România liberă" în preajma insurecției.

Fragment dintr-o chemare a P.C.R. adresată tineretului în vara anului 1944.

Bucureștii, în acele zile Muncitorii - pilde de eroism

În primăvara anului 1944, împreună cu alți tovarăși, făceam parte dintr-o formațiune de luptă patriotică a cărei sferă de acțiune cuprindea centrul Capitalei cu actualul Bulvard 6 Martie, Calea Victoriei și Teatrul Național și Poarta de Trăla, străzile Cîmpineanu, Plenei, Izvor, Știrbei Vodă.

În perioada de pregătire a insurecției, una din sarcinile principale pe care ni le-a trasat partidul era procurarea de arme și materiale necesare înarmării formațiunilor patriotice. Folosindu-mă de împrejurarea că lucram la tungeria ce funcționa în aripa actuala, Case Centrale a Armatei, de pe Bulvardul 6 Martie, însem legătura cu unii ofițeri și subofițeri patrioți care procurau arme. Pe la mijlocul lunii mai a fost atras în acțiunile noastre un plutonier de la Cercul de Recrutare București care ne făcea rost de liorete militare pentru tovarășii care dezertau din armată pentru a acționa în formațiunile patriotice.

În lunile iunie și iulie, cînd partidul a luat măsuri pentru intensificarea acțiunilor împotriva mașinii de război hitleriste am participat, împreună cu echipa mea, la o serie

de activități de sabotaj. Am împrăștiat colțari de oțel în timpul nopții pe locurile și în direcția unde eram informați că circula convoaiele de autocamioane germane cu trupe, prozivi, arme. Strecurîndu-ne printre sentințele hitleriste am reușit să tăiem cablurile telefonice care lega comandamentul din fostul Hotel Grand de alte unități germane.

A fost un moment de neuitat cînd, în noaptea de 23 August, pe la orele 23, am primit partidul era procurarea de arme și materiale necesare înarmării formațiunilor patriotice. Folosindu-mă de împrejurarea că lucram la tungeria ce funcționa în aripa actuala, Case Centrale a Armatei, de pe Bulvardul 6 Martie, însem legătura cu unii ofițeri și subofițeri patrioți care procurau arme. Pe la mijlocul lunii mai a fost atras în acțiunile noastre un plutonier de la Cercul de Recrutare București care ne făcea rost de liorete militare pentru tovarășii care dezertau din armată pentru a acționa în formațiunile patriotice.

În altă parte a Capitalei, la Palatul Cotroceni, un grup de muncitori de la A.P.A.C.A. (azi Fabrica de confecții și tricotaie București) au dezarmat un grup de soldați hitleristi. Prizonierii capturați au fost apoi înșiși sub pază două zile de muncitori înarmați, după care au fost predați unei unități militare romîne.

Echipa în care eram încadrat a participat, pe toate aceste puncte, la dezarmarea și capturarea unui grup de 60 de soldați și ofițeri germani care se bătăciseră în fostul Hotel "Britannic", în centrul Capitalei.

De ce cite faptul de adevărat eroism, de patriotism înfăptuit nu a dat dovadă în acele zile populația Capitalei care s-a ridicat la luptă pentru zdrobirea hitlerismului. În ziua de 24 August alit în interiorul cit și în împrejurimile Capitalei, detașamentele de muncitori înarmați și unitățile militare dădeau lovitură nimicitoare trupelor fasciste.

În acea dimineață trupele romîne duceau lupte grele împotriva dușmanului care încercase să pătrundă în Capitală și să zdrobească hitlerismul. Dar de cite fapte de adevărat eroism, de patriotism înfăptuit nu a dat dovadă în acele zile populația Capitalei care s-a ridicat la luptă pentru zdrobirea hitlerismului. În ziua de 24 August alit în interiorul cit și în împrejurimile Capitalei, detașamentele de muncitori înarmați și unitățile militare dădeau lovitură nimicitoare trupelor fasciste.

Contraatacurile acestora au fost respinse cu succes de muncitorii și militarii care, trecînd la atac pe direcția pădurii Băneasa, au provocat dușmanului pierderi grele. Două zile mai tirziu, un alt grup de muncitori înarmați a intrat în dispoziția marginei pădurii Băneasa. Alături de muncitori au început o luptă crîncenă de curățire a pădurii de trupele fasciste. În acele zile formațiunilor de luptă patriotice și unităților militare li s-au alăturat numeroși oameni ai muncii, țărani din împrejurimi care, manifestînd dragoste fierbinte de patrie și ură neîmpăcată împotriva cotorpitorilor hitleristi, au săvîșit acte de vitejie.

De același simțămînt patriotic au fost animat și muncitorii de la Aeroportul Boteni-Titu. Aici se aflau dispersați din Băneasa-București mai mulți muncitori de la serviciul de întreținere al întreprinderii de transporturi aeriene L.A.R.E.S. Răspunzînd chemării partidului comunist, muncitorii, împreună cu ostașii subunității de pază, au hotărît ca pe aeroport să nu mai calce nici un picior de dușman. Și iată că în ziua de

Locot. Colonel NICOLAE STELEA GHEORGHE PETRESCU

POPA D. NICOLAE

CINTECELE OLTULUI

Din spectacolul regiunii Oltenia nu putea lipsi desigur „Coloana fără sfârșit” a lui Brâncuși. Simbolul ei n-a apărut însă doar în decorul brigăzii artistice de la Tismang...

Privighetorile Dobrogei

Dobrogea a apărut sub reflectoarele cazăi de-al VII-lea concurs muzical sfâșos, puțin intimidată, cu înfățișarea unei fete scăldată în barajul albastru. Am recunoscut însă în chipul acesteia sfârșit — sub care se ascunde cloacul urâș — unul din darurile, unul din farmecurile delicate și care dau Dobrogei o mireasmă deosebită...

Chipta de dansuri a sindicatului I.P.A.T.-Constanța, pe scena celui de-al VII-lea concurs.

Conferința Ordinului „Steaua Republicii Populare Romine” clasa I acad. Dezideriu Miskolczy

Prin decret al Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine a fost conferit Ordinul „Steaua Republicii Populare Romine” clasa I acad. Dezideriu Miskolczy, pentru merite deosebite în domeniul științific și didactic.

Prin decret al Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine a fost conferit Ordinul „Steaua Republicii Populare Romine” clasa I acad. Dezideriu Miskolczy, pentru merite deosebite în domeniul științific și didactic.

Prin decret al Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine a fost conferit Ordinul „Steaua Republicii Populare Romine” clasa I acad. Dezideriu Miskolczy, pentru merite deosebite în domeniul științific și didactic.

SPORTO Speranțele atletismului confirmă

La începutul acestei săptămâni, atletii noștri juniori au obținut la Subotica (Iugoslavia) victori categorice atât la fete cât și la băieți, asupra reprezentativilor de juniori ale Poloniei și Iugoslaviei. Acest succes se adaugă la victoria, de asemeni, categorică, obținută de ei cu două săptămâni în urmă asupra juniorilor maghiari la Polonia...

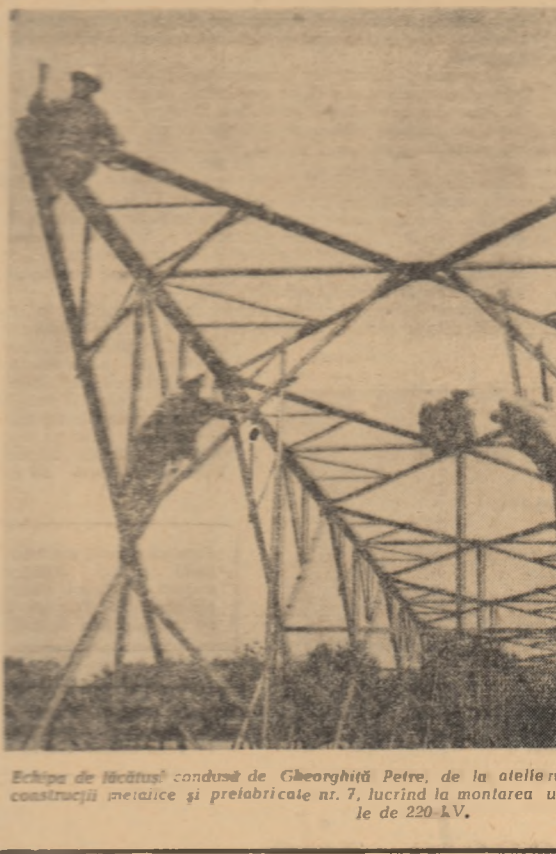
ȘTIRI SPORTIVE

Între 27 și 30 august se va desfășura la Budapesta competiția masculină de handbal în 7. „Cupa Dunării” în care participă selecționata iugoslavă, R. S. Cehoslovacei, R. P. Romine (B) și R. P. Ungare (seniori și juniori). În prima zi reprezentativii secundă a țării noastre vor întâlni selecționata iugoslavă...

„Tot de Bărăgan mi-e drag”

„De mă duc ne alt mănăst. / Tot de Bărăgan mi-e drag” — adăstărea în cîntecul său, cu îndrăgita lui mireasă, o tânără îndrăgăstă de pământul său natal, toalemas interpretată de Fierbintin Ouzăreanu — Titu Șelcan.

Vechea țară a Bărăganului de-a lungul timpului a trăit mereu de pustietate goală, în care rare-ori apăreau oșteni, stăruind, nepăsători — cum a zugrăvit-o Alecsandri, a dispărea de pământ. S-au pierdut însă comunitățile de venezi create de oamenii acestor pământuri, cîntecurile care li-au răsunat în suflet...

Echipa de muncitori condusă de Gheorghiu Petre, de la atelierul Otopeni al Întreprinderii de construcții metalice și prelabricate nr. 7, lucrând la montarea unui pilon metallic pentru linia de 220 kV.

INFORMAȚII

Prin decret al Consiliului de Stat al Republicii Populare Romine a fost conferit Ordinul „Steaua Republicii Populare Romine” clasa I acad. Dezideriu Miskolczy, pentru merite deosebite în domeniul științific și didactic.

CINEMATOGRAFE

ZILELE FILMULUI ROMINESC: Carpați (orele 18,15), Grădina Arta (Calea Calărășii nr. 153 — orele 20), Grădina București (Bd. 1 Mai nr. 243 — orele 20), REBELUL MAGNIFIC (Patria (10; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21). CEI ȘAPTE MAGNIFICI — cinematograf: Republica (8,30; 11,30; 14,30; 17,30; 20,30), Bucești (8,15; 11,15; 14,15; 17,15; 20,15), Fetele (9,30; 12,30; 15,30; 18,30; 21,30), Aurora (9; 12; 15; 18; 21), Melodie (9; 12; 15; 18; 21), Grădina Festival (Pasajul Eforie — orele 19,45), Patinoarul 23 August (Bd. Muncii — orele 20), Grădina Doina (Str. Doamnei nr. 9 — orele 20,15), Stadionul Dinamo (Șosefa Ștefan cel Mare — orele 20), VĂRĂ IN NORDUL SĂLBĂTIC (Carpați (10; 12; 14; 16; 20,30), Capital (10; 12; 14; 16; 20,30), Capitol (10; 12; 14; 16; 20,30), 18,45; 21; la grădina — orele 20), Grădina Progresul (Str. Ion Vidu nr. 5 — orele 20), COMOARA DIN LACUL DE ARGINT — cinematograf: București (9,15; 11,30; 13,45; 16,30; 18,45; 21), Miorița (10,15; 12,30; 14,45; 17,15; 19,30; 21,45), Flămura (9,15; 11,30; 13,45; 16,30; 18,45; 21), Asociația Liberă (Str. 12 Iunie — orele 20), INTONERIC IN PLINA ZI: Festival (10; 12; 14; 16; 20,30; 18,45; 21), CALIȚI IN FOC —

La Casa de cultură a studenților

Aseară, La Casa de cultură a studenților din Carpați, s-a ținut o sesiune de lucru, prezădată de Gheorghe Zaharia, director adjunct al Institutului de Istorie a Partidului și tovarășul Dumitru Dăncășanu, general colonel în rezervă, la-au vorbit studenții despre lupta PCR pentru Eliberarea țării de sub jugul fascist, organizarea și desfășurarea insurecției armate de la 23 August 1944. Au fost evocate anii grei de luptă și sacrificii, efort în edificarea libertății, pregătirea insurecției, și victoriei ei. Manifestarea face parte din

Săvinești — simfonia firelor

Săvinești — simfonia firelor. Transformările de pe Valea Ketelei măsoară în timp mai puțin de douăzeci de ani. Cineva, cunoșcând valoarea de fier, dacă s-ar întoarce pe aceeași vale cu cartea lui Hogea sub braț, ar fi deșigur comotia descoperirii unui nou univers. Poate că nicăieri în țară schimbările n-au fost mai radicale decât aici, afectînd nu estetica unui crîmpel de peisaj, ci însăși geologia...

Meridian

Meridian. În întreaga vale de la Ceahlău și pînă la vărsarea Bistriței în Siret. Asemenea socante tranziții de priveliști te le oferă numai poezia, doar ei gânduri la îndemînă, pină ieri, să speriezi zări la loc, să sefunde sau să rădeci munți, să prefacă pină și natura întemă a materiilor sau a cuvintelor. Primele crîmpite noi din noul dicționar și chimie moderne au apărut tot aici, pe aceeași vale veche a lui Hogea și Creangă, pe aceeași vale nouă a hidrocentralelor, strălucind ca mîndrie pe chiar frunteașpiciul ei: RELON — BOLAN — SĂVINEȘTI. Construcțiunile n-a mai fost surprins. După ce a ridicat cu mîinile lui parașute de beton de la Bicaz, după ce a alinaut cu mîinile lui apa Bistriței printr-un munte, după ce cu mîinile lui a aprins lumina în palatul marelui hidrocentral, răspîndind-o de aici asupra Moldovei și asupra țării, după ce toată această epopee de bărbăție s-a lăptăit, mîca și cobeta zidire de la Săvinești a-a mai putut să-și uimească echil, atîl de înălțat cu impunătoare dimensiuni.

Meridian

Meridian. În întreaga vale de la Ceahlău și pînă la vărsarea Bistriței în Siret. Asemenea socante tranziții de priveliști te le oferă numai poezia, doar ei gânduri la îndemînă, pină ieri, să speriezi zări la loc, să sefunde sau să rădeci munți, să prefacă pină și natura întemă a materiilor sau a cuvintelor. Primele crîmpite noi din noul dicționar și chimie moderne au apărut tot aici, pe aceeași vale veche a lui Hogea și Creangă, pe aceeași vale nouă a hidrocentralelor, strălucind ca mîndrie pe chiar frunteașpiciul ei: RELON — BOLAN — SĂVINEȘTI. Construcțiunile n-a mai fost surprins. După ce a ridicat cu mîinile lui parașute de beton de la Bicaz, după ce a alinaut cu mîinile lui apa Bistriței printr-un munte, după ce cu mîinile lui a aprins lumina în palatul marelui hidrocentral, răspîndind-o de aici asupra Moldovei și asupra țării, după ce toată această epopee de bărbăție s-a lăptăit, mîca și cobeta zidire de la Săvinești a-a mai putut să-și uimească echil, atîl de înălțat cu impunătoare dimensiuni.

La Casa de cultură a studenților

La Casa de cultură a studenților din Carpați, s-a ținut o sesiune de lucru, prezădată de Gheorghe Zaharia, director adjunct al Institutului de Istorie a Partidului și tovarășul Dumitru Dăncășanu, general colonel în rezervă, la-au vorbit studenții despre lupta PCR pentru Eliberarea țării de sub jugul fascist, organizarea și desfășurarea insurecției armate de la 23 August 1944. Au fost evocate anii grei de luptă și sacrificii, efort în edificarea libertății, pregătirea insurecției, și victoriei ei. Manifestarea face parte din

corespondenții voluntari

Inovatorii uzinei

În primele 7 luni ale acestui an, la cabinetul tehnic al Uzinei „Progresul” Brăila, s-a înregistrat un număr de 422 propuneri de inovații. Dintre acestea, până în prezent au fost aplicate în producție 215, cu un efect economic calculat de 7.209.173 lei.

În cele două mari unități ale industriei chimice de la Săvinești — Combinatul de îngrășăminte cu azot Piatra Neamț și Uzina de fibre și fibre sintetice — s-a realizat o serie de inovații care se realizează economii în valoare de peste 100 milioane lei.

ION SMEU tehnician

În tabăra de corturi

Casa pionierilor din orașul Sf. Gheorghe organizează în aceste zile de vacanță tabere cu corturi în diferite locuri pitorești din Carpații răsăriteni. Prima tabără în corturi din acest an a fost organizată la Lacul Sf. Ana la sfârșitul lunii iulie. Au participat 25 copii, membrii echipei culturale și ai cercului foto de la casa pionierilor.

O nouă școală

În comuna Movila, raionul Panciu, a fost terminată construcția unui nou local de școală cu 4 săli de clasă și un laborator. Acum se fac aici ultimele finisări. Construcția a fost începută la jumătatea lunii mai a.c. Ridicată prin contribuția cetățenilor, noua școală va oferi elevilor dintr-o zonă defavorizată condiții de studiu dintr-o clădire modernă.

PE TEME ȘTIINȚIFICE

O nouă știință menită să pătrundă în înțelegerea fenomenelor vieții în nașterea sub ochii noștri: biomagnetismul. Care este obiectivul acestei noi discipline biologice? În esență, biomagnetismul studiază efectele pe care le au cimpurile magnetice puternice sau slabe asupra ființelor vii, fie că e vorba de bacterii sau de mamifere.

Experiențe neenumerate au fost făcute în numeroase laboratoare din lumea întreagă în ultimii 5 ani pentru studierea influenței cimpurilor magnetice asupra materiei vii. Au fost cercetate astfel efectele magnetismului asupra culturilor de țesuturi și „respirației” celulelor în țesuturile normale și cancerose.

O „BUSOLĂ VIE” Se confirmă astfel pentru prima oară în mod științific că magnetismul poate influența

insecte, veritabile „înregistratoare geografice” nu se comportă normal ca magnetometre dar și ca gravimetre. Un zbor de cărăbuși care are loc într-o colivie opacă este influențat de prezența indivizibilă a unei mase de plumb, dacă greutatea ei trece de zece kilograme.

FURTUNILE MAGNETICE ȘI BOLILE MINTALE

Dar omul? Încă din 1935, doi medici germani, R. și B. Dull, au studiat 40.000 de cazuri de boli mintale și neurovoase în care au arătat că în timpul furtunilor magnetice numărul maladiilor neuro-psihice este în creștere. Mai recent, în noiembrie 1963, trei profesori americani, H. Freidman și R. Becker de la Universitatea din New York și Ch. Bachman de la Universitatea din Syracuse, au studiat relația dintre variațiile magnetice (indicele „K”) și procentul de internări ale bolnavilor psihici, în 8 mari spitale de boli psihice.

CĂRABUSUL... GEOFIZICIAN

Alte experiențe au arătat că „busola” melcul este în mod special adaptată cimpului magnetic terestru, adică el respinde cu o intensitate maximă nu cimpurile magnetice cele mai intense ci cele orientate cu valoare de 0,17 gaussi, exact valoarea cimpului magnetic terestru. Se pare deci, că este vorba de un „simț” folosit în mod curent pentru orientarea animalelor, care deschide noi perspective asupra dezlegării acestei dezbătute probleme, în deosebi cu privire la pasările migratoare. Musca drosophila s-a arătat și ea sensibilă la variațiile cimpului magnetic, iar savantul german Schepfeler a observat același fenomen la cărăbuși și porumbel. În ce privește cărăbușul, experiențele lui Schneider au pus în evidență un fenomen cu totul surprinzător: aceste

În siloz — tot ce se poate însiloza!

La gospodăria colectivă „Înfrățirea” — Drăgănești, în preajma grădinarilor, sint depozitate sere mari de finuri și paie.

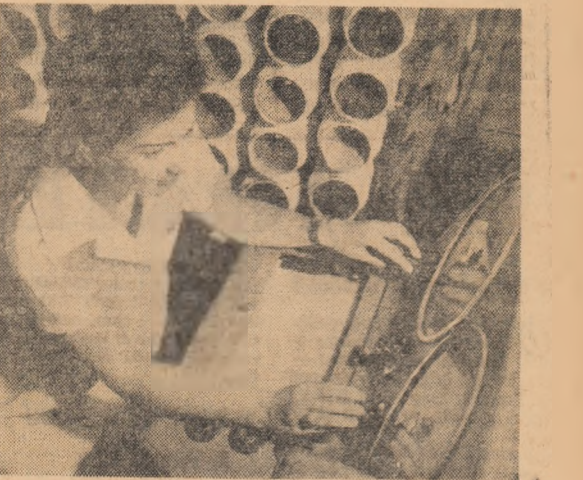
— Avem aici — ne spune tovarășa Elena Nine, înghețur gospodăriei, peste 800 tone de finuri, cu vreo 200 tone mult decât necesarul stabilit inițial. Excedentul la acest fel de nutreț își găsește explicația în acțiunile întreprinse de noi pentru sporirea fertilității suprafețelor ocupate cu finete, în faptul că recoltarea, transportul și depozitarea finurilor s-a făcut la timp și fără pierderi.

Alături, acolo unde sint gropile de siloz, se lucra intens la însilozatul porumbului. Prin organizarea muncii în două schimburi viteză zilnică la însilozări este o treabă mai mare decât cea stabilită prin plan. După aprecierea inginerului, însilozarea nutrețurilor va fi terminată în maximum 12 zile.

Si colectivității din G.A.C. „Unirea” Timna acordă în aceste zile o deosebită atenție depozitării nutrețurilor pentru iarnă. Au și fost strinse 550 tone de finuri, iar după terminarea coasei a doua la lucrarea de pe 103 hectare, s-a trecut la însilozarea porumbului. Zilnic iau parte la această lucrare cîte 80—100 de colectiviști. La transporturi și tocători s-au format echipe care lucrează în schimburi prelungeți. În 4 zile a fost strinsă recolta de porumb siloz de pe 25 de hectare iar acum se află în proprii 750 tone de furaje din cele 1926 planificate. Pentru a se asigura pe întreaga durată a iernii rații constant echilibrate vor fi folosite la însilozări în diferite amestecuri celele de sfeclă, dovleci și pepeni fujași, reșurile de la grădina, buruienii etc. Adunate la un loc aceste rezerve înseamnă alte 300 de tone nutrețuri depozitate.

La gospodăriile colective Chiriacu, Bila, Crovu, Asan-Aga și în alte părți se lucrează

NICOLAE BARBU

În laboratorul textil al Întreprinderii „Viscolii”, laboranta Lucia Vida determină rezistența și alungirea firului de mătase artificială

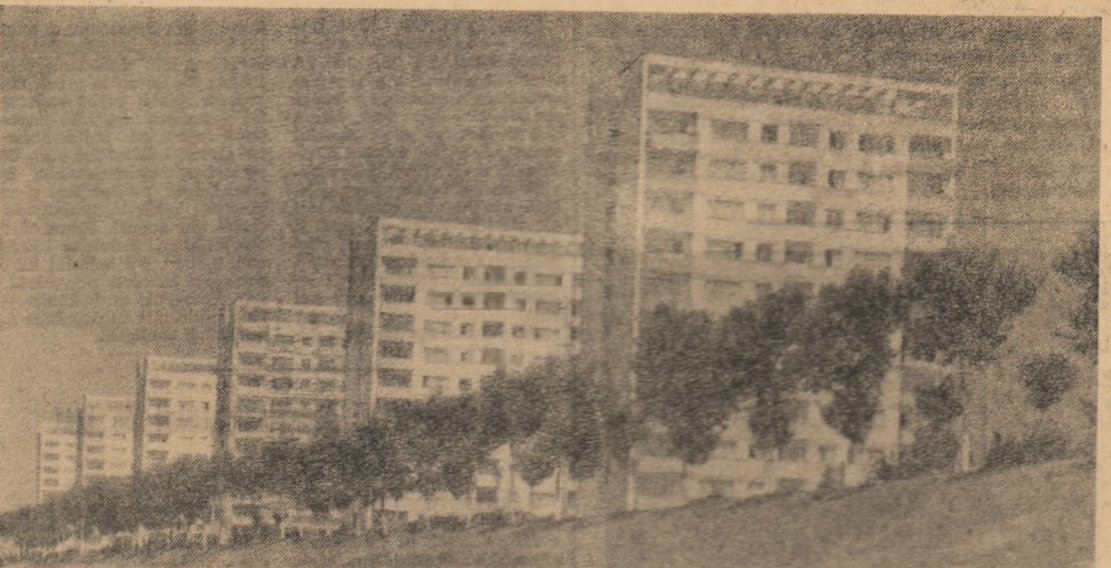
Foto: AGERPRES

În excursie pe Valea Prahovei

Un grup de 64 de tineri colectiviști din comuna Mănești și Arcești-Rahitani din raionul Ploiești, au făcut o frumoasă excursie pe Valea Prahovei. Excursia, organizată de comitetele comunale U.T.M., a fost condusă de profesorul Ion Popescu care a dat excursioniștilor ample explicații. Muzeul Doftana, Muzeul „Nicolae Grigorescu”, Castelul Peleş,

sint numai cîteva din obiectivele vizitate de tinerii colectiviști.

VERONEL PORUMBOIU tehnician

IASI. Noile blocuri de pe malul Bahului

Foto: T. FLORIN

CHIMIC

tone de fibre și fibre sintetice din care se țes gtofe pentru milioane de oameni. Acum Bistrița...

S-a mai ivit un cuvînt, tot al Bistriței, necunoscut în dicționarele de ieri, și nu unul, ci mai multe: chimia agricolă. Realitatea lui a fost, de asemenea, trasată în mărețele planuri ale partidului nostru: „În scopul sporirii fertilității terenurilor agricole, spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, Congresul al III-lea al partidului a trasat industrial chimice sarcina de a furniza agriculturii în 1965 îngrășăminte în cantitate de 800.000 tone substanță activă”.

Un loc important în îndeplinirea sarcinilor chimice pentru agricultură — Măgurele — l-a revenit Combinatului chimic de pe Bistrița. Drumul grului și al porumbului s-a schimbat, mai bine și s-a modificat ca sens. Aceeasi vale nefertilă a Bistriței stimulează acum fertilitatea a zeci de văi de țară, trimițînd ogoarelor sarea pămîntului. Este produsul marelui combinat asăruit lângă Săvinești, la Roznov — vechi sat de plutași.

Ne oprim la o definiție simbolică — sarea pămîntului — înțelegînd prin ea și azotatul de amoniu, și ureea, și amoniacul ce se produc în cantități industriale aici. La Roznov, lângă un vechi sat de plutași.

Încă o surpriză, țînînd de miracolul chimiei, de fantasticii și neobișnuitului acestor noi cetăți de pe Bistrița: în uzină nu intră — vizibil — nimic!

Gazul metan vine în uzină printr-o conductă subterană. Apa, la fel. Energia electrică face pînă aici un drum aerian, un salt acrobatic de la hidrocentrală pînă la agregate. Aerul, fiind că și el e o materie primă, vine de-a dreptul din aer!

Iată două dintre elementele citate mai sus. Apa și Aerul, care capătă, aici, la Roznov, o valoare nu numai activă, dar înalt productivă, industrială.

— Azotul îl luăm din aer, ne explică ghidul. Practic această materie primă este inepuizabilă. Uriage mașini de oțel, compresoare care ar putea sfărâma între pistoanele lor stinci de granit, luptă să comprime vîzduhul imaterial, oferind uzinei o materie primă indispensabilă pentru miracolul chimiei. Într-o oră, acești uriași inghit cite 16.000 metri-cubi de gaz convertit, făcînd cu respirația lor un zgomot care cutremură pămîntul. O aprigă sete arde și măruntaiele acestui gigant. Dacă plămîni lui au nevoie de 18.000 metri-cubi de gaz convertit pe oră, măruntaiele acestorași uzine absorb cite 90.000 litri de apă pe minut. Un tren de cisterne pe oră! Într-un singur schimb s-ar putea epuiza toată Bistrița, dacă aceeași apă, prin recirculare, nu s-ar recupera.

Uzinele de aici nu se par, oricît ar apărea de ciudat, o replică a ceea ce se vede la Beton, la Creangă din Harap Alb. O sete de Setiță și o foame de Plămînzilă fac aceste uzine, rînduite pe schema unui aparat digestiv, să consume cu o voracitate de diăbani gigantice

marî cantități de gaz metan, aer, apă, energie electrică... — numind numai principalele materii! — pentru ca la sfîrșitul acestui grandios și zilnic festin să ofere agriculturii circa 60 de vagoane îngrășăminte chimice. Flămînzilă și Setiță devorau într-o clipă hrabale de pine, berbeci și junci fripiți, inghițînd ca să-și stingă setea butoaie de apă și vin. Uriașii de aici sint mai rezonații, modești chiar. Lista lor de bucate nu poate trezi apetitul nimănui. În schimb, contribuția lor la lista de bucate a omului este mai mult decît efectivă, hotărîtoare. Hrabalele de pine, mai bine zis vagoanele de cereale, cum și turmele de vite, cum și vinul sau fructele, adică o parte din sporurile anuale de recoltă, sint direct legate de cele 210.000 de tone azotate de amoniu granulată, ca și de cele 15.000 tone uree ce se produc aici într-un an. Adăugați la cantitățile de mai sus, zecele de vagoane de superfosfați ce pornesc zilnic de la Năvodari, sutele de vagoane de îngrășăminte chimice granulată ce vor porni de la Turnu Măgurele, miile de tone de substanță chimică activă ce vi le va dăruî Craiova și veți vedea că obiectivul trasat prin planurile de partid privind chimizarea agriculturii se transformă în fapt.

Într-un anume fel, aici, la Roznov, se prepară pine. Procesul de producție nu poate fi însă urmărit cu ochiul, ca în industriile tradiționale. Totul se petrece în aceste recipiente și intestine opace de metal, pe care mina nu are voie să le atingă. Totul este aici automatizat. Controlul proceselor se face la ecranul de

televiziune. Controlul produsului, cu izotopi radioactivi. Produsul?... Această sare a pămîntului! E un fel de zăpadă care e împrăștiată pe sol cînd pămîntul încă mai mustește de mustul zăpezii. O sare care face griul să crească mai lute, care îngrășă boaba porumbului, care face fructele mai grele de aromă și gust. Nostalgiile plutașului de pe Bistrița după lamurile coapte de grîu și după livezile cu poame și-a căpătat o împlinire chiar aici, la Roznov, unde oricît ar părea de ciudat, se decide în bună măsură calitatea recoltelor.

Rețineți o cifră semnificativă prin omorul ei: În anul 1937, România importa din străinătate pentru întreaga agricultură, marea cantitate de 482 tone azotate de amoniu!... Cum citi folosesc azi, într-o primăvară, o respectabilă gospodărie de stat de pe Valea Siretului, din aceeași Moldova a anilor noștri, primind mai puțin de cîteva procente din producția anuală a unei singure uzine de îngrășăminte chimice din România, Combinatul din Roznov.

Trotuș sau marele univers al chimiei

Aici nu ne mai ajung cuvintele rare, aici pînă și dicționarele cele mai noi stau gata să facă explozie.

Dacă Săvinești-Roznov sint niște giganți raportați la industria chimică a Romîniei de ieri, aceeași uzine par miniaturizate raportate la uriașele combinate chimice de pe noua vale a Trotușului. Trotușul și încă un meridian moldovenesc, poate cel mai important, iar de pe Bistrița pe Trotuș un salt

arier înseamnă cîteva minute de zbor peste spinarele Carpaților.

Ar trebui să supraținem această imagine văzută de sus, această hartă vie a teritoriului cuprins între Bistrița și Trotuș, cu harta desenată de ilustrul principe și învățat Dimitrie Cantemir, sau cu oricare hartă tipărită mai ieri. De ce? Fîndcă vom putea mai bine măsura ce fantastice privești și apărî în nimalul clișei eni prin traducerea pe harta Romîniei a planurilor partidului nostru.

Văzută de sus, o privești își șterge de obicei detaliile, formele impresionante de relief se miniaturizează și apar plate; ape, văi, munți, dealuri, devin niște semne convenționale scrise parcă anume cu mina de cineva, pe ecartonul unei hărți. Cînd geologia nu mai are putere să-și spună cuvîntul cu destulă vigoare, e normal ca pasul omului să dea înapoi, iar opera lui văzută din înălțime să pară o echivalență a staturii, o mică umbră a lui. Și totuși nu e așa. Vă va convinge un drum aerian peste valea Bistriței, începînd de la Ceahlău, trecînd peste lacul de acumulare și peste toate șezăurile noi de pe firul văii, dar vă va convinge, mai ales un drum aerian peste valea Trotușului, de la izvoarele și pînă la Adjud. Trecînd peste pasul Ghimes-Palanca, peste munții și peste dealurile împădurite din jur, veți vedea cum dintr-o dată, opera omului și se impune mai izbitor și mai mindră decît opera naturii, într-o semeță rivalitate cu ea. E mai bine poate să sosești noaptea, cînd marile combinate de la Onești-Borzești par o gigantică vatră solară, un univers stejar răsturnat. Dar priveștieste marea și ziua, cînd uriașă pădure cu trunchiuri de aluminii și oțel arde în soare orbîndu-și privirea, ca și cum soarele ar fi poposit o clipă pe sol.

Aeroplanul care dăduie și la înălțime deasupra văii, funcționează cu benzină și lubrifianti produși aici pe Trotuș, la Onești. „R.O.” — adică Rafinaria Onești (va urma)

